13de. JAARGANG CURACAO DEN 31 JANUARI 1896 No 627

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129.

E Courant aki ta sali tur dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

„Leo XIII en de H. Thomas van Aquino" (1)

"Een jaar ruim is nu voorbijgegaan, zegt *de Tijd* sedert de amsterdamsche Universiteit professor De Groot zag optreden als hoogleeraar in de wijsbegeerte, en wij vreezen geen tegenspraak, wanneer wij beweren dat de ervaring ten volle het wijze inzicht en de onbekrompen vrijzinnigheid kwam rechtvaardigen, die voorzaten bij het genomen besluit om aan een katholieken priester een leerstoel aan onze gemeentelijke inrichting voor hooger onderwijs in te ruimen. Van den beginne af door zijn ambtgenooten met vereerende welwillendheid ontvangen, door de studeerende jeugd met levendige toejuiching begroet, in zijn persoonlijken omgang door allen gewaardeerd als een man van de meest aantrekkelijke gaven van geest en hart, zag professor De Groot zijn colleges bezocht steeds door een getal van hoorders, dat een overtuigend bewijs leverde voor de belangrijkheid zijner voordrachten. Met de jongelieden, aan wier vorming hij kwam arbeiden, zag hij niet zelden zijn hooggeleerde mede-professoren van elke richting plaats nemen op de banken der gehoorzaal, die vaak te bekrompen scheen om zijn aandachtig auditorium te bevatten;—niet enkel *katholieke* studenten, maar ook on-katholieke, ja, tal van personen, wier leeftijd en positie in de maatschappij hen allerminst in de collegezaal zouden doen verwachten, telde hij onder zijn meest getrouwe hoorders. Dat zijn onderwijs belangstelling wekte, behoeft derhalve geen betoog. Trouwens, wij gelooven dat dit vooraf reeds door niemand werd betwijfeld. Het „ongehoorde" feit, een katholieken priester, en nog wel een ordesgeestelijke, aan een nederlandsche Universiteit een katheder te zien innemen, wettigde reeds op zich-zelf de verwachting van een druk bezoek.

Een andere vraag was: of die belangstelling niet allengs zou afnemen. Te oordeelen naar hetgeen tot dusver het geval was, mogen wij gerust een ontkennend antwoord geven. Men weet nu wat men van professor De Groot heeft te wachten. Geen ongezonde nieuwsgierigheid kan meer op het cijfer van zijn hoorders van invloed zijn. Van sommigen werd de — misschien niet altijd edele — verwachting teleurgesteld, een al te angstige vrees van anderen bleek ijdel; wat men zich, als spooksels van kleingeestig misverstand of kwaadwillige verdachtmaking, van zijn lessen meende te moeten voorstellen, 't verdween zoodra de geleerde zoon van S. Dominicus zijn standpunt had aangegeven in de heerlijke rede, waarmeê hij de reeks zijner voordrachten opende. Een *wijsgeer* zag men daar, geen *ketterjager*, of, om een teekenachtig woord van den talentvollen Dominicaan op hem-zelven toe te passen: op den leerstoel der thomistische wijsbegeerte aan de amsterdamsche Universiteit „gloeit niet het rossige licht der wereldsche hoovaardij, maar straalt de zachte glans, die de Wijzen geleid heeft naar Bethlehem."

Onder deze omstandigheden vooral kan het niet anders, of elke geestesarbeid van professor De Groot, ook waar deze zich tot wijderen kring richt dan zijn academische gehoorzaal, verdient en geniet de algemeene opmerkzaamheid. En dat wel vooral, waar die arbeid in zoo nauw verband staat met zijn universitairen werkkring-zelven als zijn thans verschenen brochure, getiteld: *Leo XIII en de H. Thomas van Aquino.* Tot zekere hoogte toch meenen wij daarin een voortzetting te mogen zien, een toelichting, een meer uitvoerige rechtvaardiging van hetgeen door professor De Groot in zijn bovenbedoelde inaugurale rede werd uitgesproken, een welsprekende commentaar op de encycliek *Aeterni Patris*, waarmeê Leo XIII eenmaal „den engelachtigen Leeraar in het aangezicht dezer eeuw verheerlijkte als een bron van leven voor Kerk en maatschappij, voor kunst en wetenschap."

Het feit, dat de wenk, door den Paus hier gegeven, niet door allen op dezelfde wijze werd verstaan, dat een bestrijding van 's Pausen woorden begon en werd voortgezet, die niet in overeenstemming mag heeten met de eischen van waarheid en recht, gaf pater De Groot de pen in de hand. Hij acht het— in afwachting dat aan sommige dier bestrijders „de tijd kalmte, kalm onderzoek rechtvaardiger oordeel leeren" zal — de overpeinzing van ernstige mannen zeer waardig wat Leo XIII door Thomas van Aquino wil en kan schenken aan hen die hooger licht en leven zoeken. „Den waren zin en de beteekenis der thomistische beweging te ontvouwen," ziedaar wat de schrijver zich ten doel stelt.

Op voortreffelijke wijze heeft professor De Groot zich van de door hem aanvaarde taak gekweten. Hij goot zijne denkbeelden in een vorm die de lezing zijner brochure tot een letterkundig genieten maakt. Helderheid van gedachte en voorstelling op de eerste plaats stellend, heeft de schrijver oog en oor behouden voor al wat wèl luidt en, den geest bevredigend, de eischen van het hart niet voorbijziet. Wij mogen niet veel citeeren; maar hoor b. v. den aanhef van het hoofdstuk, aan „het streven van Leo XIII" gewijd.

Paul Bourget heeft in zijn *Cosmopolis* den Paus geschetst. De zomermiddag vervult de vaticaansche tuinen met warmte, licht en rust. Daar verschijnt in zijn helderwit gewaad de grijsaard met den glimlach vol goedheid en den bezielden blik. De Paus verwijlt bij een rozenperk, waar een hovenier ligt neergeknield; hij onderhoudt zich gemeenzaam met dezen trouwen dienaar. Hij strekt de hand uit naar een prachtige gele roos, buigt haar over tot zich, doch plukt haar niet, *comme pour ne pas meurtrir une frêle créature de Dieu.*

Er is een weerschijn der ziel in dit beeld. Op het college van Viterbo hadden zijn medeleerlingen den jeugdigen Pecci reeds *Mater Pietatis* genoemd; de trekken van het dus genoemde Madonnabeeld zagen zij op zijn gelaat terug.

Inderdaad, de stille eerbied voor alle schepselen, als een waas over Leo XIII uitgegoten, toont ons zijn mystieke zielverwantschap met Sint-Franciscus van Assisië. Bij dezen Opperpriester vinden allen, die lijden, een groote teederheid voor het zwakke en broze; door zijn eenvoudigste daden en door de hoogste werken zijns geestes gaat de levensadem van goedertierendheid en reddende liefde. Christus' Plaatsbekleeder zal het geknakte riet niet breken. Machtig bezielt hem de heilige haat tegen de ongerechtigheid; zijn beheerschte kracht verraadt profetengeestdrift voor waarheid en deugd; maar nimmer, al ontwaakt de energie van het hooge strijden, wijkt het bezielend verlangen te redden; aan de wereld vrede te hergeven, den Vader, die in de Hemelen woont, te eeren, lief te hebben in Zijn redelijke schepselen. Wanneer de morgenzon den Opperpriester ontmoet, die met bevende handen het hoog heilig Offer opheft naar den Allerhoogste; wanneer Rome in zijn majestueuze puinen sluimert, waar Leo nog waakt en bidt,— één gedachte sterft nooit in dien afgeleefden grijsaard, de kinderen der menschen met God en met elkander te verzoenen in Christus.

Europa geeft den zegen dier menschlievende majesteit....

Is met deze schitterende bladzijde voor den schrijver niet reeds ten halve het pleit gewonnen, waar hij de boosaardige beschuldigingen der Knoodts en Sybels met verontwaardiging afwijst?...

„Verontwaardiging" schreven wij— het woord is eigenlijk min juist. Ten minste zoo men er den grondtoon in zou zoeken van het betoog des amsterdamschen hoogleeraars. Laten we veeleer spreken van heilig mededoogen, dat zich op elke bladzijde van zijn geschrift openbaart jegens alle dwalenden. Dat hem, in edele kalmte boven den storm der hartstochten verheft en, bij de meedoogenlooze veroordeeling van verderfelijke dwaalbegrippen, steeds den vorm doet kiezen, die de personen onaangetast laat, waar hun meeningen worden bestreden. Waar anderen wellicht door de in het oog loopende kwade trouw dezer tegenstanders zich zouden laten verlokken tot een hard of bijtend woord, daar veroorlooft zich de schrijver ternauwernood een glimlach, waarin de goedmoedige ironie zich den voorrang betwist ziet door de bezorgdheid om niet noodeloos te kwetsen. Zoo b. v. in het hoofdstuk, aan den „H. Thomas van Aquino en het moderne denken" gewijd, waar de *dogmatici* van het „ongeloof"— misschien maar half— loon naar verdiensten ontvangen.

Met dat al, geestdrift spreekt, neen, vlamt uit deze bladzijden. Nog een enkel citaat: de schrijver schildert den toestand der hedendaagsche intelectueele wereld buiten het Christendom.

Een leering, als de thomistische, vruchtbaar en in den goeden zin positief, moet het scepticisme en, door haar orde, de tegenwoordige verwarring tegengaan. Immers een verlamming, een atrophie van het nadenken teistert de wereld. Het kwaad woekerde onder allerlei gedaanten voort. Beschouw het toenemend dilettantisme! Hier komt het blijtwijfelend geslacht aangeschreden. Louter phenomenen in de wereld, en de phenomenen, opdat men er zich mede verlustige. Geen worsteling om de waarheid te behouden of te verwerven verstoort de onverstoorbaren; zij die in de waarheid zich verblijden of met heilige verzuchtingen en biddenden ernst haar zoeken, zijn dwazen. Er is geen waarheid; en misschien is ook dit niet waar. Dat vermaakt zich, en geniet van den boom des levens, niet louter wat de zinnen streelt, maar ook alle vrucht van kennis, kunst en beschaving. Maar dezen zullen nimmer de *arena* betreden, als de martelaars en martelaressen, om aan het kwade te weerstaan tot in den dood; van de marmeren zitplaatsen des amphiteaters zullen zij den sprong der leeuwen zien, en de laatste bede der ineenzinkende getuigen van de waarheid zullen zij bijjde begroeten als een verpoozing.— Staat boven deze hel geschreven:

Lasciate ogni speranza, voi ch' entrate!

Dat 's levens tragische wisseling van vreugde en smart somtijds den onverschilligste wakker schudt, daarin bekennen wij de goddelijke kracht van het lijden; doch waarom moest het eerst tot een staat van verdooving komen? Of men leerde begrijpen, dat de wereld voor zoo treurig een ontaarding eerst genezing zal vinden, als wederom een zuivere, gezonde leering, gelijk een levensluclit, langs de aarde stroomt. Het sceptisme is de atmosfeer der machten, die vergaan.

Wij zouden het geheele hoofdstuk, aan het welk bovenstaand citaat is ontleend, willen doen overdrukken. Waar de schrijver de wrange vruchten doet zien van het scepticisme op maatschappelijk gebied, waar hij de ongenoegzaamheid aantoont van een *geloof* zonder *gezag*, waar hij de *deugd* van Thomas, de *reinheid zijner zeden*, zijn *deemoed* als de onafscheidelijke gezellinnen van zijn wetenschap laat optreden........

Men leze dit alles en herleze het in zijn geheel. Beter nog: na lezing der brochure deele men haar inhoud mede aan anderen. Wij kunnen ons niet denken, dat zij iemand zal teleurstellen.

(1) Amsterdam, C. L. Van Langenhuisen, Nijmegen. L. C. G. Malmberg.

De nieuwe kardinalen

Kardinaal Gotti is een Genuees van geboorte en een zeer geleerd man. Hem werd zelfs in zijne vaderstad het leeraarsambt in de wisen zeevaartkunde aan de Marineschool opgedragen. In 1880 werd hij met algemeene stemmen tot generaal zijner orde gekozen, en toen hij tien jaren later volgens de ordesregelen moest aftreden en niet herkiesbaar was, richtten alle superieuren der orde een smeekschrift aan den Paus met verzoek om dispensatie. De Paus gaf daaraan gevolg, en eene afzonderlijke bulle hernieuwde zijne benoeming. In 1892 zond de Paus hem als internuntius naar Braziliё, en vooral van dien tijd dagteekenen de krachtige maatregelen, genomen om dat volk uit zijn diep verval op te heffen.

Kardinaal Sembretowics is een Rutheen. Hij heeft veel gedaan voor de herleving der Basilianen, welke monniksorde zulk eene groote rol in het godsdienstig leven van zijn ritus vervult. Mgr. Sembra-

towics heeft zich ook onderscheiden door het beleggen eener Rutheensche provinciale synode, die in 200 jaren niet gehouden was, en wier besluiten de goedkeuring des Pausen hebben verworven. Hij is de vijfde Oostersche kardinaal sinds de XVde eeuw.

Kardinaal Cascajares y Azara is een gewezen officier. Hij diende bij de artillerie van het Spaansche leger en had het reeds tot den rang van kapitein gebracht, toen hij besloot priester te worden en als eenvoudig student in het seminarie van Saragossa trad. Hij werd spoedig priester, onderscheidde zich zeer en werd aldra bisschop en aartsbisschop. Vooral is hij een krachtig bestrijder der vrijmetselarij.

Kardinaal Cassanas y Pages. Ook deze is een Spanjaard, en wel uit Barcelona. Hij staat bekend als een uitmuntend theoloog en oefent, als bisschop van La Seo de Urgel, souvereiniteit uit over het kleine Pyreneesche vorstendommetje Andorra. Twee jaren geleden maakte eene meesterlijke verhandeling, uit zijne pen gevloeid, over de wereldlijke macht en de onafhankelijkheid des Pausen, grooten opgang.

Kardinaal Haller is een Tyroler en was achtereenvolgens wijbisschop van den vorstbisschop van Trente en van den aartsbisschop van Salzburg, op welken laatsen zetel hij 5 jaren geleden zijn metropolitaan opvolgde.

Kardinaal Satolli stamt uit eene eenvoudige boerenfamilie in het diocees Perugia. Hij studeerde in het seminarie, dat door den toemaligen aartsbisschop, kardinaal Joachim Pecci, was hervormd, en waar diens broeder, pater Joseph Pecci, de latere kardinaal, leeraar was. De jonge priester onderscheidde zich zoozeer, dat hem weldra het bestuur over drie parochiën werd opgedragen, zonder dat hij zijne Thomistische studiën verwaarloosde. Toen de aartsbisschop Paus Leo XIII geworden was, nam hij den abbé Satolli mee naar Rome, waar hij verschillende professoraten waarnam, tot de Paus hem in de prelatuur verhief en uitkoos voor de gewichtige taak van legaat in de Vereenigde Staten. Thans heeft Z. H. den bekwamen man tot de hoogste waardigheid verheven. De Paus houdt veel van hem en noemt den nu 56-jarigen kardinaal altijd „mijn beste Frans."

Kardinaal Boyer, die te Paray-le Morrial geboren is, heeft langen tijd te Aix, in Provence, theologie onderwezen. Hij was achtereenvolgens wijbisschop van Clermont, bisschop van Clermont, en is nu aartsbisschop van Bourges. Hij bezit den titel van Romeinsch graaf.

Kardinaal Perraud legde zich in den beginne op het hooger onderwijs toe en studeerde met Taine, About en Sarcey aan de *Ecole Normale*. Later trad hij in den geestelijken stand, werd lid der Congregatie van de Fransche Oratorianen, doctor in de godgeleerdheid en kerkgeschiedenis aan de theologische faculteit te Parijs. Mgr. Perraud is thans superieur-generaal zijner congregatie, bisschop van Autun, en lid der *Académie francaise*. Hij heeft vele schoone werken geschreven.

Kardinaal Manara is te Bologna geboren en was de zoon van een teekenmeester. Hij studeerde in het gymnasium te Lugo, in het diocees Imola, waarvan Mgr. Mastaï Ferretti, later Pius IX, bisschop was. Deze was het, die den jongeling deed besluiter priester te worden en hem later prebendair kanunnik, eere-kamerheer en ten slotte provicaris-generaal van Bologna maakte. Leo XIII benoemde hem tot zijn tegenwoordigen bisschopszetel, waarop hij veel gedaan heeft voor het herstel der Romeinsche, oud-Cristelijke en Lombardische kunstwerken.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements - beschikking December is:

1°. aan den heer C. Statius Muller, aftredend lid van de schoolcommissie, dank betuigd voor de door hem als zoodanig bewezen diensten;

2°. benoemd:

a. tot lid van de schoolcommissie de heer J. J. van Baars;

b. tot plaatsvervangend lid de heer C. Statius Muller;

is aan de commissie tot het afnemen in 1895 van de examens bedoeld bij de artikelen 29, 32 en 45 van de onderwijsverordening, dank betuigd voor de door haar bewezen diensten, en tot het afnemen van die examens in 1896 benoemd de heer Mr. E. I. van Lier, Administrateur der schoolcommissie, tot lid en Voorzitter en verder de volgende in alphabetische orde genoemde heeren als leden: Dr. H. A. de Casseres, A. Hermus, P. C. A. Krugers, H. K. A. Michelsen, M. A. Schotman en W. Wirtz;

is voor het aanstaande jaar 1896 een schuttersraad benoemd, bestaande uit:

den Kapitein M. Capriles,
den 1e. Luitenant Moses S. L. Maduro,
„ 2e. „ A. J. B. Leijba,
„ Sergeant-majoor K. Peiliker,
„ Sergeant H. Statius Muller,
„ Korporaal E. S. C. de Veer Abrahamsz,
„ Schutter A. C. de Veer;

is 1°. tot het doen der indeeling bij de Schutterij en het onderzoeken van en beslissen op de redenen van vrijstelling en uitsluiting van dat korps voor het jaar 1896 eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren J. E. van der Meulen Jr. en E. D. E. van den Bossche, leden van den Kolonialen Raad, J. J. Pietersz, Kapitein bij de Stedelijke Schutterij, A. D. Capriles, 2e Luitenant en G. Puppe, Sergeant-majoor bij dat korps.

2°. de Kapitein-Adjudant J. F. K. van Eps aangewezen als Secretaris van de genoemde Commissie;

is eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren M. P. Curiel en W. G. F. Hellmund, leden van den Kolonialen Raad, met den Administrateur van Financiën, ten einde het register van den aanslag in de belasting voor Weerbaarheid voor 1896 op te maken.

is, met ingang van 1°. Januari 1896, de Infanterist der 2e. klasse Aäron van Praag naar de brigade gedetachéérd.

is, met ingang van 1°. Januari 1896, aan Georges Faessel, brigadier bij de brigade marechaussées alhier, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's land dienst verleend.

— Het paketvaartuig "Gouverneur van Heerdt" zal instede van Maandag den 6n., Dinsdag den 7n. dezer van hier naar Aruba vertrekken.

Lijst van onafgegaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Herman Luoto 2, Ludvig Jacobsen 4, Emilio Henriquez, Cornelia Jacobs, Joseph Hassaly, Vitelie Luzardo P., Enrique Hoijer, Maria J. Baldó, Perez Hermanos, Adelina Wagner, Evertz Atty, Fred. J. Pennington, A. G. Donnelly, César A. Marmol, Ursula D. de Römer, Luis J. Petit, Thelicia N. Viuda de Torres, Mina Vrasel, Carlos De Lima S., Jhon Mier, Cornelio Trens, Federico Ignacio, Petra Linares, Alberto Henriquez, Anders V. Johansson, Pierre Layll, Carlota Fonseca, Alexander Maal, Anna Kramers, Gabriel A. Pinedo P. (aang), Vito Nicola di Guglielmo (aang.) 2.

Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat het Ykkantoor alhier gedurende het jaar 1896 geopend zal zijn in Januari, Februari, en Maart, op elken Maandag en Dinsdag en Woensdag, van 's morgens 8 uur tot 's middags en van 's middags 2 tot 4 uur en van af 1o. April, op elken Maandag en Dinsdag van elke week van 's morgens 8 uur tot 's middags.

Het merk van goedkeuring te bezigen in 1896 zal zijn de letter "V".

NEDERLAND.

—Bij het Departement van Koloniën is jl. Woensdag 4 Dec. van den Gouverneur-Generaal van Nederl.-Indië ontvangen het navolgende telegram:

„Bij arresteering van een Santrie in de afdeeling Sampang op Madura 9 December, gewapend verzet. Wedana gewond. Politie onmachtig het verzet te onderdrukken. Resident volgenden dag met een compagnie barissan uitgetrokken. Bende van 150 gewapenden trok troep tegemoet. Herhaalde aanmaning vruchteloos. Na 4e salvo ging de bende uiteen met achterlating van 29 dooden 12 gewonden. De santrie en 6 voornaamste aanhangers bij Langgar gegrepen. Rust hersteld."

Ter toelichting hiervan het volgende: Het geval schijnt een uiting van fanatisme te zijn, waarbij de santri, een inlandsch godsdienstleeraar, zooals in andere gevallen, de aanstoker en leider is geweest. Een Wedana is een inlandsch hoofd (districts hoofd,) van gouvernementswege bezoldigd. De barisan zijn inlandsche troepen met eene voor Madoera eigenaardige indeeling en onder Europeesche instructeurs. Men herinnert zich dat van deze barisan 2000 man op Lombok zijn geweest.

—In het begin der vorige maand is Nederland door zware stormen geteisterd, die langs kust en rivieroevers angst en bezorgdheid wekten. Vele schepen strandden op de zandige kusten en allerlei kleinere ongelukken van anderen aard werden vermeld. Dat de Nederlander het strijden met de woedende elementen nog niet verleerd heeft, bewijst de volgende schets, die van de plaats des onheils, IJmuiden, aan de *Telegraaf* door een correspondent werd toegezonden:

„*Hollandsche helden.*— "Bulderend vloog de storm over de zee, over de duinen, 't land in....

Razend sloegen de golven over de pieren, over de havendammen, boven de lichttorens uit met witte krullende kuiven.

Twee schepen joegen ze op 't strand binnen de pieren.

Het eene, een Zweedsche bark, met den kop naar zee of 't den strijd wilde volhouden tegen de woedende vijanden — uittartend — zat bij de Zuidpier.

Het andere, een Belgische vischsloep, sloegen ze op een havendam en ze wierpen het op zijde en scheurden de zeilen tot flarden, die ze deden klapperen, als 'n teeken der overwinning.

De reddingsboot ging in zee en redde met groote inspanning de bemanning van bark en sloep.

Maar één man van de sloep was overgesprongen op den lichttoren, die op 't eind van den dam staat....

Daar zit hij, —boven,— dat zwarte! Woedend slaan de golven om den toren; ze buigen 't ijzer; ze beuken tot hij overhelt, maar den man daar boven zich kunnen ze niet bereiken.

Daar heeft hij al gezeten van vier uur in den morgen en 't is nu één uur namiddag.... hij moet er af.... straks wordt het weer avond... voor den nacht moet hij gered zijn, of hij sterft van kou en angst.

De reddingsboot is op grooten afstand: de mannen durven of kunnen niet naderen. Dat heeft zoo al uren geduurd. Zóó kan 't niet langer, de kerel houdt het uit;... „durft de reddingsboot niet, dan gaan wij!" zeggen de loodsleerlingen. En ze schieten de oliepakken met de kurken vesten aan,.... ze drukken den zuidwester op 't hoofd, ze springen in de vlet.

De stoombarkas van de vletterlieden zal hen naar buiten sleepen.

Daar gaan ze... Roekeloozen! Die man is immers niet te redden. Als de reddingsboot 't niet kan, hoe zult gij dan....!

De barkas laat ze los en keert terug.

IJzeren vuisten omklemmen de riemen.

Terug! donderen de golven; — vooruit — haal op! schreeuwt de schipper.

Zoo gaat 't langen tijd vooruit — terug — verdwenen — op de golven! Eindelijk komen ze bij den toren. Nu komt 't gevaar. Daar is de branding 't heviget.

Telkens slaan de golven 't bootje terug, als willen ze 't opzet verijdelen; soms willen ze, razend, het te pletter slaan op den dam.

Maar ijzeren vuisten omklemmen de riemen. Ik zie door een kijker den schipbreukeling blootshoofds, voorovergebogen, blijkbaar in spanning.

Daar gaat iets zwarts uit de vlet — een boei! De schipbreukeling komt naar buiten— hij staat op den rand— moet hij den hoogen sprong wagen? ... Daar gaat de vlet weer! Weg.. Maar ze komt boven, Weer vooruit .... een hooge golf tilt haar op.... o God! daar gaan ze... op den dam! Maar weer zijn de winden sterker dan de golven.

Weer gaat de boei uit.

De man in den toren klimt langs de ijzeren trap naar beneden en houdt zich stevig vast. Telkens slaan de golven over hem heen. Een hevige sneeuwbui jaagt over de zee. Alles gaat schuil in een nevel; de golven; de vlet, de toren.

Da's 'n angstig oogenblik; — alle toeschouwers schuilen weg achter de semaphore; — „je kan niet op de been blijven." De gezichten zijn bezorgd.. Gelukkig, 't klaart spoedig op!....

Goddank ze zijn er nog;... de man staat op de trap,

Nu is de vlet dicht bij; de man buigt zich voorover....

Hu.... 'n sprong in de razende golven, —'n sprong, die over 't leven beslist;.... allen maken den bangen strijd mee; —niemand spreekt; daar gaat hij — weg!

„Of reuzenarmen op 't aanbeeld slaan,
zoo loeit de orkaan."

Weg!... daar is hij... wat zwarts op de golven... hij heeft de boei.... ze trekken 'm binnen.... vier armen strekken zich uit.... daar halen ze wat op... de riemen gaan in de hoogte.... hij is gered!

Bravo, bravo, dappere kerels!

Hollandsche helden, die redding telt mee!

De namen van deze helden zijn: C. Noodberg, schipper, loodskw. 1e kl.; P. Molenaar en S. v. Leeuwen, loodskw. 2e kl.; W. C. Rijpma, J. v. Loo en A. Visser, matrozen.

't Is of de storm verbaasd over zulk 'n moed, ophoudt met razen...Maar neen, daar giert hij weer aan; —nog zijn ze niet binnen. Maar nu gaat 't gemakkelijker.... vóór den wind. Daar komen ze binnen.

Een geestdriftig hoera klinkt boven den storm uit. — mutsen en petten worden gewaaid! Ruwe zeebonken verklaren, dat ze zóó'n redding nog nooit hebben gezien.

De redders bereiken den kotter in 't kanaal; ze klimmen over;—handen worden gedrukt; de vlag wordt in den top geheschen en klappert juichend!

BUITENLAND.

Rome.—Bij apostolische breve, gedateerd Rome, heeft "Leo, bisschop, dienaar der dienaren Gods," de hierarchie van den Koptischen ritus hersteld en de patriarchale waardigheid weer verbonden aan den zetel van Alexandrië, waarvan de H. Evangelist Marcus de stichter en eerste bekleeder is geweest. Tevens worden 2 suffragaan dioceesen ingesteld, een van Hermopolis, het ander van Thebe. Z. H. herdenkt in dit schrijven de vele verdiensten, welke de paters Franciscanen daar als missionarissen gedurende vele jaren reeds hebben, en die in hun apostolischen arbeid gesteund worden door de Paters Jezuieten en de missionarissen van Lyon. Leo XIII drukt zijn groot verlangen uit op een spoedigen terugkeer van alle Copten, die nog afgescheiden leven van de gemeenschap met den Stoel van Petrus en herinuert er aan, dat eenmaal de zetel van Alexandrië bekleed is geworden door den Evangelist Marcus, den leerling van den H. Apostel Petrus. De banden, zoo oud en eerbiedwaardig als deze, mogen weder spoedig hersteld en sterk worden tot het heil van de zielen en tot bevordering van de eenheid, die heerschen moet tusschen de Kerken in het Oosten en den opvolger van den H. Petrus.

—De *Osservatore Romano* meldt, dat de H. Vader, zoodra Hij kennis kreeg

van de gebeurtenissen in Armenië, aan den patriarch Azarian 50000 fr. zond voor de slachtoffers.

— Zaterdag morgen 7 December overleed te Rome aan hartverlamming Z. Em. kardinaal Ignazio Persico. De overleden Kerkvorst behoorde tot de orde der Minderbroeders Capucijnen. Hij werd den 30 Januari 1823 te Napels geboren en in het Consistorie van 16 Januari kardinaal gecreëerd en gepubliceerd met den titel van St. Pieters Banden. Z. Em. was prefect van de H. Congregatie der Aflaten en Relikwieën en lid der Congregatie van de Propaganda, den Index, Fabrieken en Studiën. Het lijk, waarop de kardinaalshoed, ligt op het praalbed, tusschen 4 brandende kaarsen, terwijl de religieuzen die de kerk van Sant' Andrea delle Fratte bedienen, er bij bidden. Maandag-morgen heeft in deze kerk de plechtige uitvaart en begrafenis plaats.

Italie.—Een zeer ernstige nederlaag schijnt door de Italianen in Afrika te zijn geleden. Zooals men weet wilde Italie, sinds het een „groote mogendheid" werd, ook koloniën bezitten. Engeland, Frankrijk, Duitschland hadden koloniën, Italie moest ook meedoen en de zijne hebben. In de nabijheid van de Roode Zee vond men gelegenheid, om aan deze begeerte te voldoen. Een uitgestrekt gebied, waarop de Engelschen een soort protectoraat hadden uitgeoefend, werd door John Bull, die wel wist, dat daar geen voordeel, maar wel veel nadeel te behalen was gracieuselijk aan Italie afgestaan en nu was men te Rome gelukkig. Maar al spoedig kwamen de moeilijkheden opzetten. De negus van Abyssinië kon de nieuwe buren niet erg goed uitstaan en oorlogen waren daarvan het gevolg. Nu kost een oorlog, om slechts dit ééne te noemen, altijd geld en deze nervus rerum is bij de Italianen zeer zwak. Maar men was eenmaal in Afrika en men moest er blijven. Zelfs werd het gebied, dat men verworven had, gaandeweg uitgebreid, en men kon dit des te gemakkelijker doen, daar in Abyssinië twee partijen, of liever twee partijhoofden, om de oppermacht strijd voerden, zoodat zij geen tijd hadden het den Italianen lastig te maken. In 1889 echter werd deze strijd beslist. Menelik, die tot dusver slechts heerscher van Choa was geweest, zegevierde over den negus Johannes van Abyssinië en nam diens plaats in. In 't eerst ging alles goed; maar langzamerhand bleek, dat de nieuwe negus, evenmin als zijn voorgangers, den Italianen een goed hart toedroeg. Er kwamen bisbilles van allerlei aard; de Italianen wilden een zeker protectoraat over den negus uitoefenen, zij trachtten Choa, dat als een voorpost van Abyssinië kan worden beschouwd, te bezetten; kortom de vijandelijkheden namen een aanvang. Tot een beslissenden strijd kwam het echter niet en naar in de laatste weken werd gemeld, was met de vredesonderhandelingen een begin gemaakt. Menelik beloofde zich rustig te zullen houden, wanneer de Italianen van 't protectoraats-plan afzagen en Ras Mahonne, het hoofd van den stam van Choa, liet generaal Baratieri, den opperbevelhebber der Italiaansche troepen, namens Menelik het voorstel doen vrede te sluiten. Sinds eenigen tijd werden dientengevolge dagelijks onderhandelingen gevoerd tusschen genoemden „Ras" en een Italiaanschen onderbevelhebber, majoor Toselli, die met 1200 man en een batterij bij Ambalagi aan de grens van Choa stond. De onderhandelingen duurden echter wel wat lang en Baratieri begon ten slotte te gelooven, dat het Menelik slechts te doen was om tijd te winnen en dat hij en de hoofden van Choa het in elk geval niet ernstig meenden met hunne vredesvoorstellen. Dit vermoeden is spoedig bevestigd. Geheel onverwacht is het corps van majoor Toselli, door een leger van 20.000 man uit Choa aangevallen, Generaal Arimondi snelde te hulp, maar deze hulp schijnt weinig te hebben gebaat. Althans *van majoor Toselli en zijne manschappen, waarbij 20 officieren, zijn slechts 300 man met 3 officieren terecht gekomen.* De overige officieren en manschappen (inlandsche soldaten) benevens Toselli-zelf zijn nog steeds zoek en zij zullen dus naar alle waarschijnlijkheid of het leven, of hunne vrijheid hebben ingeboet.

Men begrijpt welk een fatalen indruk deze tijdingen in Italië hebben gemaakt. In de Kamer las de minister van Oorlog de zoo de noodlottige dépêche voor, welke hij poogde te verzachten door de verzekering, dat de positiën der Italianen veilig zijn en dat het gevaar is af te wenden. De vijand zoo ging hij voert, heeft de grens van het Italiaansche gebied niet overschreden. De afgevaardigden Tarraco en Di Rudini brachten hulde aan de troepen in Afrika, betuigden vertrouwen in hun moed en zeiden, dat met het oog op de gebeurtenissen geen aanmerkingen moesten gemaakt worden. De minister van Oorlog zegde hun daarvoor dank en verklaarde, dat de noodige maatregelen zullen worden genomen, om het prestige en de waardigheid van Italië's wapenen en naam te verdedigen.

De radicale afgevaardigde Imbriani, die een felle tegenstander der koloniale politiek is, protesteerde te midden van een levendig rumoer tegen de politiek der regeering.

In spanning worden nu verdere berichten afgewacht. **Crispi** is ongesteld en moet zijn kamer houden, maar had desniettemin een onderhoud met den koning.

De positie der Italianen is zeer precair, daar de troepen van Choa en Abyssinië vereenigd, niet minder dan 200.000 man bedragen.

Natuurlijk is geheel Italië onder den indruk van deze nederlaag, welke men nog voor veel erger houdt, dan de regeering heeft willen bekennen, en even natuurlijk blijft de critiek niet achterwege. De voorpostendienst, zegt men en niet ten onrechte, heeft blijkbaar te wenschen overgelaten, want anders had de Italiaansche voorhoede niet geheel omsingeld kunnen worden door 20.000 man van Choa. Uit Massoeah wordt bericht, dat generaal **Arimondi** reeds herhaaldelijk orders gegeven had aan majoor **Toselli** om terug te trekken, maar deze bevelen schijnen den majoor niet te hebben bereikt. Het geheele leger van Choa viel toen op de troepen van den majoor aan, die 1500 man bij zich had, waaronder 20 Italiaansche officieren en 40 Italiaansche onderofficieren. Het bataillon werd ingesloten en neergehouwen of gevangen genomen. Tweeduizend geweren, een batterij berggeschut (dat echter door de inlandsche troepen vernageld was), veel krijgsvoorraad, levensmiddelen, enz. vielen den overwinnaars in handen. Slechts 3 onderofficieren en 300 soldaten ontkwamen en werden opgenomen door generaal **Arimondi** die tusschen Ambalagi [waar het gevecht plaats had] en Makaleh positie nam en den vijand eenigen tijd tegenhield, waarna hij in de grootste orde op laatstgenoemde plaats terugtrok. Makaleh kan het, naar men zegt, maanden lang uithouden. Ook heet het dat het leger van den negus niet voornemens is, zich voor dien versterkten post op te houden, maar naar Adrigrat doortrekt. Generaal **Baratieri**, de Italiaansche opperbevelhebber, rukt zoo spoedig mogelijk op die plaats aan.

De ministerraad heeft reeds bevel gegeven, om 4000 man naar Afrika te zenden, met artillerie en ammunitie. De manschappen zullen zoo spoedig mogelijk te Napels worden ingescheept.

Frankrijk.—In dit land is weer eens een aanslag in den Kamer gepleegd. De president Brisson had juist met de gebruikelijke woorden de vergadering gesloten en de meeste afgevaardigden hadden de zaal reeds verlaten toen een persoon, zittende in de tribune, beneden die van de pers, in den hoek boven de zitplaatsen van de uiterste linkerzijde, twee schoten loste in de richting der loge van het corps diplomatique. Onmiddellijk werden door het drukken op een knop, al de alarmschellen, aangebracht na den aanslag van Vaillant, in beweging gebracht en werden alle deuren van het palais Bourbon tegelijkertijd gesloten.

De boden, die de tribune, waaruit het schot gelost werd binnensneden, vonden daar een man van ongeveer dertig jaar, die de vergadering had bijgewoond, zonder door iets bijzonders in het oog te vallen. „Hier is mijn revolver," zeide hij, „ik heb hem niet meer noodig," en hij liet zich zonder eenigen tegenstand gevangen nemen. Op den revolver waren nog vier schoten. De dader, netjes gekleed en zeer gewoon van uitzicht, verklaarde Charles Lenoir te heeten, maar weigerde overigens eenig antwoord te geven. Men gelooft stellig met een krankzinnige te doen hebben.

— Nog altijd is **Arton** de beruchte Panamá-held, die te Londen werd gearresteerd, niet uitgeleverd en men begint zelfs hier en daar te twijfelen, of het zoover wel komen zal. Enkele Parijsche bladen insinueeren, dat invloedrijke Fransche policie de uitlevering trachten te verijdelen. En, zoo wordt gevraagd: Hoe komt het, dat **Arton**, die geen geld heeft, door **Newton**, een der beste en duurste advocaten van Londen is verdedigd? Wie betaalt het honorarium?.... 't Is een zonderlinge zaak.

Aan een medewerker van den *Gaulois* heeft de verdediger van **Arton** verzekerd, dat de Fransche minister van Justitie **Ricard** door middel van **Lefèvre** alle moeite bij de kinderen van **Arton** heeft laten doen om de „compromitteerende" papieren uit hun handen te krijgen, en waarvoor aan die kinderen een groote som gelds, aan den vader een gemakkelijke jury en verkorting van straftijd beloofd werd. Nu zegt de minister dit, dan dat: meende de verdediger. Voorts verklaarde hij, overstelpende bewijzen ten voordeele van **Arton** te bezitten, welke hij in handen zou stellen van den oud-minister **Charles Matthews**, die **Arton** voor de Queen's Bench in appel als advocaat zal verdedigen. Het is natuurlijk de vraag, wat van dit alles waar is. Het spreekt van zelf, dat **Newton** alles in 't werk stelt om zijn client vrij te pleiten. **Ricard** beweert van zijn kant, dat **Newton** de waarheid verkracht.

Half Januari komt de zaak voor de Queen's Bench.

— Uit Rome wordt aan de Brusselsche *Patriote* gemeld: Dezer dagen hebben gedachtenwisselingen plaats gehad tusschen het Vaticaan en aanzienlijke Fransche katholieken. Deze vertrouwelijke onderhandelingen hebben ten doel, te Parijs een centraal comité in het leven te roepen om propaganda te maken voor de pauselijke instructies op sociaal en politiek godsdienstig gebied. Dit comité zou bestaan uit zeer bekwame mannen, vooral „jongeren," die het ideaal van Rome in zijne betrekkingen tot Frankrijk de Kerk willen verwezenlijken. Het program moet kort zijn en gegrond op de bestaande feiten. Het bevat o. m.: 1e. de eerlijke aanvaarding van de Republiek; 2e. een krachtige maatschappelijke en goddienstige actie op constitutioneel terrein door middel van voordrachten, dagbladen en comité's 3e. de toelating van alle goedgezinde lieden (honnêtes gens) want het comité wil geen katholieke, maar een nationale partij in't leven roepen, een partij waarin alle krachten, die voor een verbetering van den toestand kunnen dienst doen, tot haar recht zouden komen. 4e. een goede organisatie van het verkiezingswerk; de ter zijde stelling van alle persoonlijke simpatieën ter wille van de natie en de Kerk.

—Volgens Jean Lemure, die Zaterdag, 7 Dec., van Madagascar te Parijs terugkwam, heeft de expeditie Frankrijk ongeveer 6000 man gekost. Van dezen zijn er niet meer dan 20 gesneuveld, stierven 94 aan hun wonden en de overigen aan ziekten.

Belgie.—Burgemeester Buls te Brussel heeft uitdrukkelijk geweigerd eventueel het burgemeesterschap te aanvaarden; de liberale gekozenen hebben bij hem krachtdadig aangedrongen, en hij heeft zich laten overhalen (!) maar als voorwaarden gesteld dat het toekomstige schepen-college van Brussel uitsluitend uit liberalen zal samengesteld zijn: dat er geen bondgenootschap gesloten of geen vergelijk zal getroffen worden met een der beide andere partijen; dat de toestand van het openbaar onderwijs zal geëerbiedigd worden; dat na, als voor, aan het college de benoeming tot zekere stedelijke ambten zal overgelaten worden, Neemt de raad die voorwaarden aan, dan stemt de heer Buls er in toe voor een termijn van vier jaar zijn ambt opnieuw te aanvaarden. De Brusselaren moeten wel verzot zijn op hun Buls om zich zoo de wet te laten stellen. Van Buls zelven kan men zeggen: „men moet maar durven."

Duitschland. — De Rijksdag werd Dinsdag 3 December geopend met eene door den Rijkskanselier voorgelezen troonrede. Daarin wordt herinnerd aan den grooten tijd van voor jaren, toen het rijk werd gegrondvest. Moge de Rijksdag — dus luidt het — in vereeniging met de verbonden Regeeringen op den toenmaals gelegden grond verder bou-

wen tot bescherming en ontwikkeling van het nationale recht en tot verzekering der welvaart van het Duitsche volk. In de troonrede wordt aangekondigd de indiening van een ontwerp burgerlijk-wetboek en twee andere ontwerpen tot voltooiing der wetgeving op dit gebied. Verder een aantal ontwerpen in het belang van bedrijf en handwerk, door de oprichting o.a. van Handwerks-Kamers. Verder wordt aangekondigd eene Beurswet benevens een ontwerp tot regeling van het „deposito" Ook een wet tot bestrijding van het op onoirbare wijze verdienen van geld met wedden. Eindelijk een ontwerp, regelende het verschil tusschen boter en kunstboter of andere surrogaten. De troonrede constateert de invoering der Zondagsrust zonder nadeel voor rechtmatige belangen. Het financieele jaar belooft een gunstig slot. Het blijft het streven der Regeeringen, voortdurend in deze eene grooter mate van onafhankelijkheid tuschen de verschillende Bonds-Staten tot stand te brengen. Met al de Mogendheden staat men in goede vriendschappelijke betrekkin. Gemeenschappelijk tracht men verdere verwikkelingen in Oost-Azië te voorkomen, gelijk het Rijk steeds bereid is met bondgenooten en vrienden de zaak des vredes te dienen. De eensgezindheid der Mogendheden — aldus besluit de troonrede—en haar vast voornemen om de verdragen te handhaven, terwijl men de Regeering des Sultans helpt bij het herstellen der rust, geven gegronde hoop dat men slagen zal. — De Minister van Binnenlandsche Zaken, Von Köller, woonde in ambstgewaad de zitting bij: maar niettemin waren zijne dagen als Minister geteld. Bekend is, reeds van de „Umsturz-Vorlage" af, de steeds wassende impopulariteit van dezen Minister; zijn onbesuisd optreden, nu eens vervolgingen gelastend, dan weer plotseling intrekkend (gelijk o. a. met Prof. Delbrück het geval was), maakte hem in de jongste dagen tot een voorwerp van van spotternij, en laatstelijk moet hij nu ook bij den Rijkskanselier in discrediet zijn gekomen door, geheel op eigen hand en zonder diens voorkennis, al te overdreven, krasse maatregelen te nemen tegen het bestuur der sociaal-democratische partij.

Dit alles maakte den val van Von Köller, als Pruisisch minister van Binnenlandsche zaken onvermijdelijk ofschoon het niet zeker is, dat Keizer Wilhelm hem gaarne zag heengaan. Om de keizerlijke boodschap van het ontslag te verzoeten, werd Von Köller tegelijkertijd uit erkentelijkheid voor bewezen diensten benoemd tot minister van staat en begiftigd met de ridderorde 1ste klasse van den Rooden Adelaar.

Opvolger van Von Köller is de re geeringspresident Von der Recke.

Men is benieuwd, of deze tegenover de socialisten een andere tactiek zal volgen.

— De Rijksbegrooting sluit in ontvangst en uitgaaf met 1,259,221,983 Mark, tegen 1,239,250,881 in het vorige. De voortdurende uitgaven bedragen 1,136,389,624 Mark, de gewone voor eens 93,481,438, de buitengewone voor eens 29 350,921

-- De Rijksdag heeft besloten voor den duur der zitting-staking te gelasten de gerechtelijke vervolging, tegen eenige zijner leden ingesteld. Onder dezen bevindt zich ook de sociaal-democratische afgevaardigde Liebknecht. De conservatieven stemden, wat dezen betreft, tegen de staking.

— Men zal zich herinneren, dat in Maart 1895 het bureau van den Duitschen Rijksdag zijn ontslag indiende, omdat de afgevaardigden weigerden zich bij de viering van Bismarck's tachtigsten verjaardag officieel te laten vertegenwoordigen. Tot voorzitter van het Rijksparlement werd toen, in de plaats van den heer von Levetzow, een lid der Centrumpartij gekozen, baron von Buol, en deze is thans voor de nieuwe zitting opnieuw benoemd. Hij verkreeg 229 van de 293 uitgebrachte stemmen, terwijl 58 briefjes blanco werden ingeleverd. Deze briefjes waren hoofdzakelijk van de nationaal-liberalen afkomstig, die altijd nog de hatelijkste tegenstanders van het Centrum zijn. Voor de herkiezing van Von Buol stemden o. m. de conservatieven en de sociaal-democraten.

De toestand, die, ná het gebeurde in Maart, een geheel ongewone scheen, is thans volkomen normaal geworden en over wat eenige jaren geleden een ieder nog onmogelijk achtte, verwondert zich nu niemand meer. Een lid van het Centrum president van den Rijksdag! Dit feit bewijst ontegensprekelijk, dat de katholieken, dank zij hun beginseltrouw, hun eendracht en discipline, zich een machtige positie in het Duitsche Rijk hebben verworven.

— Den tienden December ontving de Duitsche keizer het bureau van den Rijksdag, en deelde den heeren mede, dat hij 18 Januari a. s. een groot feest in het paleis zal geven, ter viering van het 25 jarig bestaan van Duitsche keizerrijk. Op dit feest zullen de geheele Rijksdag en de oude Parlementsleden en staatslieden uit het jaar 1870 genoodigd worden.

—De *Germania* meldt, dat het 25-jarig bestaan der Centrumpartij in Maart '96 feestelijk zal worden gevierd. De Centrumpartij werd in het Pruisische Huis van Afgevaardigden in December 1870, in den Rijksdag in Maart 1871 gevestigd.

V. S. van N.-Amerika.— In zijne boodschap aan het Congres zeide president Cleveland over het hangend grensgescbil tusschen Engeland en Venezuela het volgende:

De politiek der Vereenigde Staten blijft zich krachtig verzetten tegen elke gewelddadige gebiedsuitbreiding van eenige Europeesche mogendheid op het vasteland van Amerika. Daarom is Amerika verplicht te protesteeren tegen de vergrooting van Britsch-Guyana, in strijd met de rechten en wenschen van Venezuela. Waarschijnlijk zal deze quaestie door een scheidsrechterlijke uitspraak worden uitgemaakt. Tot dusver heeft de Engelsche Regeering de nota, door de Regeering te Washington daarover ingediend, nog niet beantwoord.

Over den Cubaanschen opstand sprekende, verklaarde President Cleveland, dat de Regeering der V. Staten niet alleen zelf verplicht is te dezen opzichte een strikte neutraliteit in acht te nemen, maar ook maatregelen moet nemen, om te beletten, dat haar onderdanen zich met dezen strijd inlaten.

[illegible]